

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Der findes ikke i dansk ret lovregler, som i almindelighed indebærer, at udenlandske afgørelser i familieretlige sager skal anerkendes, dvs. lægges til grund af danske myndigheder uden nogen fornyet prøvelse. På visse områder har Danmark dog indgået overenskomst herom med andre lande. I forhold til de nordiske lande bør her først og fremmest nævnes den nordiske domslov (lov nr. 300 af 8. juni 1977 om anerkendelse og fuldbyrdelse af nordiske afgørelser om privatretlige krav), der også gælder for visse familieretlige afgørelser, men undtager afgørelser om f. eks. underholdspligt og slægtskab. Den nordiske domslov suppleres imidlertid på enkelte områder af særlige nordiske konventioner om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser fra de andre nordiske lande. Som eksempel kan nævnes konventionen af 23. marts 1962 om inddrivelse af underholdsbidrag. Anerkendelse af en udenlandsk bidragsafgørelse medfører, at danske myndigheder indirekte anerkender en bestemt virkning af en faderskabsafgørelse, nemlig bidragspligt, uden at der er pligt til at anerkende selve faderskabsafgørelsen. Det er således muligt, at denne ikke vil blive lagt til grund i anden sammenhæng, f. eks. under en arvesag.

2. Efter § 11, stk. 3, i lov nr. 200 af 18. maj 1960 om børns retsstilling kan justitsministeren bestemme, at anerkendelse af faderskab afgivet i udlandet ligestilles med en her i landet truffet afgørelse. Denne bestemmelse giver mulighed for at afslutte en faderskabssag ved, at den opgivne far for en dansk repræsentation eller undtagelsesvis for en udenlandsk myndighed anerkender faderskabet. Ligestilling af en sådan anerkendelse med en dansk anerkendelse forudsætter imidlertid, at den opgivne far er gjort bekendt med dansk rets regler om retsvirkningerne af faderskab. § 11, stk. 3, giver ikke mulighed for administrativt at bestemme, at en fremmed afgørelse, hvor man ikke har haft danske regler for øje, skal ligestilles med en dansk afgørelse. Der er heller ikke andetsteds i gældende

lovgivning hjemmel til at ligestille en udenlandsk afgørelse om faderskab med en dansk afgørelse, og som nævnt under punkt 1 er afgørelser om slægtskab undtaget fra den nordiske domslov. Spørgsmålet om anerkendelse af udenlandske faderskabsafgørelser er således ikke i dag lovreguleret. Dette udelukker imidlertid ikke, at man her i landet kan lægge en fremmed faderskabsafgørelse til grund, f. eks. i forbindelse med navne- og arveret for børn uden for ægteskab. Ved afgørelsen heraf antages det, at man bør lægge afgørende vægt på, om den udenlandske sagsbehandling må antages at garantere et rigtigt resultat, og på, om der til afgørelsen i det land, hvor den er truffet, er knyttet retsvirkninger, der i det væsentlige svarer til virkningerne af en dansk faderskabsafgørelse.

Ud fra disse synspunkter må det antages, at danske domstole i almindelighed vil anerkende en faderskabsafgørelse, der er truffet i et andet nordisk land.

3. Spørgsmålet om anerkendelse af nordiske faderskabsafgørelser har været drøftet som led i det nordiske lovgivningssamarbejde. Heller ikke de øvrige nordiske lande har generelle lovregler om anerkendelse af udenlandske faderskabsafgørelser, og det har vist sig, at den manglende lovregulering i nogle af landene har ført til praktiske problemer for parterne og for myndighederne. Disse problemer er vokset i forbindelse med den stigende bevægelighed over landegrænserne. I Danmark synes spørgsmålet dog ikke at have givet anledning til væsentlige problemer.

Reglerne i de nordiske landes børnelovgivning om fastsættelse eller ophævelse af faderskab og om behandling af faderskabssager bygger på de samme principper, og der har derfor under de nordiske drøftelser været enighed om, at det er ubetænkeligt generelt at foreskrive anerkendelse af faderskabsafgørelser, der er truffet i de andre nordiske lande.

Ved forhandlinger mellem justitsministerierne i Finland, Norge, Sverige og Danmark er man blevet enige om at foreslå, at der i de nordiske lande